מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות הבדל בין החלטה רגשית להחלטה רציונלית בנושא כסף
- להכיר מושגי יסוד בצרכנות, זכויות וריבית דריבית
- לתרגל ניתוח דילמה פיננסית מכמה נקודות מבט

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א׳ – הבנת מושגים מהדילמות

1. ב – לחץ חברתי (FOMO)
2. ב – חוויה משותפת עם חברים
3. ב – באמת ישתמשו במה שקנו ולא יזרקו אותו
4. א – מחייב בית עסק למסור מידע על זכות ביטול עסקה
5. ב – ניסיון הונאה (פישינג)
6. ב – שוק אפור

חלק ב׳ – נכון או לא נכון

1. לא נכון – תלוי בהעדפות אישיות ובנסיבות, אין כלל מוחלט
2. נכון – לזמן יש השפעה גדולה על גדילת הכסף
3. לא נכון – בלי תלוש מפסידים זכויות, ביטוח וראיה לתשלום
4. נכון – הסכמה בין מתחרים על מחירים פוגעת בתחרות ואסורה בחוק
5. לא נכון – אינפלציה שוחקת את ערך הכסף עם הזמן

חלק ג׳ – השלמת מושגים

1. עצירה
2. גילוי
3. שוק אפור
4. דריבית

חלק ד׳ – התאמת דילמה למושג

1 – ג (החלטה רגשית ולא רציונלית)
2 – ד (צרכנות נבונה תלויה בשימוש בפועל)
3 – ה (ביקוש גבוה מול היצע מוגבל)
4 – ב (פגיעה בזכויות נוער עובד)
5 – א (סימן אזהרה להונאה)

חלק ה׳ – שאלות קצרות

1. הלקוח משלם מראש ועלול להפסיד את הכסף שלא נוצל אם העסק נסגר
2. תיעוד מונע אי הבנות ומבטיח שכל צד זוכר כמה חייב וכמה שילם
3. להסביר בעדינות שזו שיטה נפוצה שמרמה אנשים רבים, ולהציע לבדוק מול הבנק ישירות

חלק ו׳ – כתיבה ומחשבה

1. מצפים לראות: הצגת שני צדדים, נימוק הגיוני, המלצה מעשית וברורה
2. מצפים לראות: דילמה רלוונטית ומציאותית, שאלה פתוחה המעודדת דיון ללא תשובה אחת נכונה

כרטיס יציאה – מה לחפש

- זיהוי שרגש כמו פחד או לחץ חברתי שונה משיקול מבוסס מידע ותכנון
- כל דוגמה סבירה: מבצעים מטעים, הבטחות תשואה גבוהה, שוק אפור וכד׳
- בזכות ריבית דריבית הכסף גדל עם הזמן, ככל שמתחילים מוקדם הסכום הסופי גדול יותר

טיפים להפעלה:

- מומלץ לקיים דיון קצר בקבוצות קטנות לפני כתיבת התשובות הפתוחות
- אפשר לדלג על הפריטים המסומנים לקושי בכיתות הזקוקות להתאמה
- חשוב להדגיש שאין תשובה אחת נכונה בדילמות, אלא נימוק ואזון בין נקודות מבט

דף תרגול: דילמות בחינוך פיננסי

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה יש שאלות קצרות על כסף וקניות. אין תשובה אחת נכונה. חשוב להסביר למה חושבים ככה.

📖 מילון קטן:

כלל עצירה	הרגל לעצור ולחשוב לפני קנייה
גילוי נאות	מסמך שמסביר ללקוח את זכויותיו בעסקה
שוק אפור	מכירה במחיר גבוה ממה שנקבע בגלל ביקוש רב
ריבית דריבית	ריבית שמתווספת גם על הריבית הקודמת
כוח קנייה	כמה אפשר לקנות בכסף מסוים
תלוש שכר	מסמך רשמי שמראה כמה שולם לעובד
היצע וביקוש	הקשר בין כמות המוצר למחיר שלו
הונאה מקוונת	ניסיון לגנוב כסף או מידע דרך הרשת

1 חלק א׳ – הבנת מושגים מהדילמות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. קנייה כי 'כולם קונים' - איך קוראים לזה?

א) החלטה רציונלית ב) לחץ חברתי (FOMO) ג) חיסכון מתוכנן ד) השקעה בטוחה

2. מה גורם לאושר יותר - חפץ או חוויה?

א) קניית חפץ יקר ב) חוויה משותפת עם חברים ג) צבירת כסף בלבד ד) קניית בגדים חדשים

3. מתי מבצע כזה באמת משתלם?

א) קונים דבר שלא צריכים בכלל ב) באמת ישתמשו במה שקנו ולא יזרקו אותו ג) המחיר גבוה מהרגיל

ד) אין תאריך תפוגה בכלל

4. מה זה 'גילוי נאות'?

א) מחייב בית עסק למסור מידע על זכות ביטול עסקה ב) מבטל את זכות הצרכן לבטל עסקה

ג) נדרש רק בקנייה בחנות פיזית ד) אינו קשור לקניות באינטרנט

5. שיחה שמבקשת קוד סודי - מה זה בדרך כלל?

א) שירות לקוחות רגיל ב) ניסיון הונאה (פישינג) ג) בדיקת אבטחה רשמית מהבנק

ד) הליך חוקי מחייב

6. איך קוראים למכירה במחיר מנופח כזה?

א) שוק הוגן ב) שוק אפור ג) שוק חופשי לגמרי ד) מכירה רשמית

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	קניית חוויה עם חברים עדיפה תמיד על קניית מתנה, בכל מצב	☐	☐
2	ריבית דריבית משמעותית יותר ככל שמתחילים לחסוך מוקדם יותר	☐	☐
3	עבודה 'בשחור' בלי תלוש שכר מגינה יותר על הנוער העובד	☐	☐
4	כאשר חברות מתחרות מעלות מחירים יחד, זה עלול להיחשב תיאום אסור	☐	☐
5	החזקת כסף רב בעו"ש ללא תשואה לאורך שנים שומרת על כוח הקנייה שלו	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת מושגים

השלימו את המילה החסרה.

1. הרגל לעצור ולחשוב לפני קנייה אימפולסיבית נקרא כלל ה _____

2. מסמך שחנות חייבת למסור ללקוח לגבי זכות ביטול עסקה נקרא _____ נאות

3. מחיר גבוה פי כמה מהמחיר הרשמי עקב ביקוש גבוה להופעה נמכר ב _____

4. ריבית שמתווספת גם על הריבית שכבר נצברה נקראת ריבית _____

4 חלק ד' – התאמת דילמה למושג

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. קניית סקינים מתוך פחד לפספס	___	**א.** סימן אזהרה להונאה
2. מבצע שלוש במחיר שתיים על חטיף שלא אוהבים	___	**ב.** פגיעה בזכויות נוער עובד
3. מכירת כרטיס במחיר מופקע	___	**ג.** החלטה רגשית ולא רציונלית
4. עבודה בלי תלוש שכר	___	**ד.** צרכנות נבונה תלויה בשימוש בפועל
5. הבטחת תשואה של 50% בחודש	___	**ה.** ביקוש גבוה מול היצע מוגבל

5 חלק ה' – שאלות קצרות

ענו בקצרה.

1. הסבירו מה הסיכון בקניית 'כרטיסיית עשר קפות' מראש אם בית הקפה עלול להיסגר

2. מדוע חשוב לתעד תשלומים משותפים בין חברים, כמו הזמנת אוכל משותפת

3. מה הייתם אומרים לסבתא שקיבלה שיחת הונאה, בלי לבייש אותה

6 חלק ו' – כתיבה ומחשבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו אחת מהדילמות בדף וכתבו פסקה קצרה המציגה שתי נקודות מבט אפשריות ואת ההמלצה שלכם

2. כתבו דילמה פיננסית חדשה שיכולה לקרות לבני נוער, וצרפו שאלה למחשבה בסופה

כרטיס יציאה

מהו ההבדל בין החלטה רגשית להחלטה רציונלית בנושא כסף?

תנו דוגמה אחת למלכודת צרכנית שכדאי להיזהר ממנה

מדוע חשוב להתחיל לחסוך מוקדם ככל האפשר?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀